
چگونه زنان لیبریا برای صلح مبارزه کردند

و

پیروز شدند

آموزشکده الکترونیکی
برای جامعه مدنی ایران

<http://www.tavaana.org>

پروژه

e-collaborative
for civic education

<http://www.eciviced.org>

چگونه زنان لیبریا برای صلح مبارزه کردند و پیروز شدند

ناشر: E-Collaborative for Civic Education

تدوین: آموزشکده توانا

© E-Collaborative for Civic Education 2013

چگونه زنان لیبریا برای صلح مبارزه کردند

9

پیروز شدند

بینش وانگیزه

برای لیبرایی ها، سال ۲۰۰۳ چهاردهمین سال جنگ های خونین و بی رحمانه داخلی بود. پرزیدنت چارلز تیپلور که پس از کودتای سال ۱۹۸۹ به قدرت رسید، با چالش بزرگی برای کنترل کشور روبرو شد، کشوری که توسط گروه های شورش تقسیم شده بود. در جریان چالش های نژادی داخلی، هم رژیم دیکتاتوری تیپلور و هم شورشیان، آزارها و خشونت های جدی بر مردم لیبریا تحمیل کردند. تا سال ۲۰۰۲ بیش از ۲۰۰ هزار نفر از مردم جان خود را از دست داده و یک سوم جمعیت کشور آواره شده بودند. [۱] گر چه کمتر لیبرایی بود که از عواقب جنگ مصون مانده باشد، ولی بیشترین لطمات و آسیب ها متوجه زنان بود. تقریباً تمامی جنگ جویان مسلح را مردان تشکیل می دادند و زنان و دختران مرتباً با آزار های جنسی و تجاوز روبرو بودند. برخی از آنها ربوده شده و مورد آزار قرار گرفته و وادار به کار اجباری می شدند و یا به زور آنها را وادار به ازدواج با شورشیان می کردند. دیگر زنانی که با چنین سرنوشتی روبرو نبودند به مراقبت از کودکان و سالمندان در آن شرایط وحشتناک گمارده می شدند.

زنان لیبرایی در دوران جنگ «باید عذاب اجیر شدن اجباری فرزندان خود را توسط نیروهای مسلح تحمل می کردند. چند روز بعد این مردان جوان به دهکده خود بر می گشتند و در حالی که به مواد مخدر معتاد شده بودند وادار به اعدام اعضای خانواده خود می شدند. زنان باید درد دیدن دختران جوان خود را که شب به عنوان برده جنسی و روز به عنوان جنگجو به کار گرفته می شدند تحمل کنند....زنان

مجبور بودند بنشینند و نظاره کنند که چگونه شوهران و پدران شان را می برند. اکثرا این مردان را می کشتند و حتی برخی از آن ها را تکه تکه می کردند» [۳]

زنان لیبریایی که قادر به تحمل جنگ برای یک سال دیگر نبودند، در آوریل ۲۰۰۳ دست به مبارزه ای بی خشونت برای رسیدن به صلح زدند. آنها حول این گفته رهبر خود، لیما گبوی، متحد شدند: «ما سرنوشت این کشور کوچک را در دستان خود می گیریم.» [۴]

گبوی اعلام کرد: «در گذشته ما ساکت بودیم اما پس از کشته دادن، تجاوز و بی حرمتی و ابتلا به امراض مختلف.... جنگ به ما آموخت که آینده ما در گرو "نه" گفتن به خشونت و "آری" گفتن به صلح است.» [۵] در جامعه ای که تنش نژادی و مذهبی جریان داشت، زنان لیبریا از سازمان های مسلمان و مسیحی، هم از طبقات بومی و هم از طبقات نخبه لیبریایی های آمریکایی تبار با هم متحد شدند و کنش توده ای زنان لیبریا برای صلح را به وجود آوردند.

اهداف و مقاصد

پس از سال ها فقر اقتصادی، بی ثباتی و خشونت، به نظر می رسید چشم اندازی برای پایان یافتن کشمکش به خاطر توفیق نژادی - سیاسی متصور نیست و طرفین هیچ گونه تمایلی برای گفتگو و یافتن راه حلی به منظور رسیدن به صلح نشان نمی دهند. تیلور علنا اظهار می داشت که هرگز با شورشیان مذاکره نخواهد کرد و ترجیح می دهد تا آخرین نفر بجنگد ولی حاکمیت کشور را به نیروهای حافظ صلح بین المللی واگذار نکند. [۶]

همزمان با فرو رفتن کشور در هرج و مرج و ویرانی، زنان به نحو فزاینده و سیستماتیک به حاشیه رانده می شدند. با آن که زنان پیامدهای درگیری ها را به شدت احساس می کردند، ولی در تلاش ها برای برقراری صلح حضور چندانی نداشتند. [۷]

شبکه آفریقای غربی برای برقراری صلح، که انجمنی منطقه ای برای برقراری صلح بود و در غنا مستقر بود، شرایط بحرانی را درک و نگرانی عمیق خود را از وضعیت زنان در کشور لیبریا و سایر کشورهای پاره پاره شده در اثر جنگ در غرب آفریقا ابراز کرد. این سازمان شبکه زنان برای برقراری صلح خود را در سال ۲۰۰۱ تاسیس نمود. [۸] تاسیس شبکه زنان برای برقراری صلح در غرب آفریقا بر این نظر استوار بود که: «خشونت سیستماتیک علیه زنان مانند تجاوز، وادار کردن به روسپیگری، ختنه اجباری و غیره، نشانه ای از بی حرمتی عمیق نسبت به زنان در جوامع آفریقای غربی است..... زنان می توانند با بهره گیری از قدرتی که ناشی از کثرت آنهاست و نیز توانایی شان برای بسیج شدن حول مسائل کلیدی، نقشی محوری در فرایند های رسمی برقراری صلح و تصمیم گیری در منطقه ایفا کنند.» [۹]

شبکه زنان در چند کشور آفریقای غربی فعالیت دارد و کارگاه هایی برای حل و فصل درگیری ها و میانجیگری در مورد آنها تشکیل داده است. قدرت زنان روستایی و به حاشیه رانده شده را افزایش داده و با خشونت در جامعه به مخالفت برخاسته است. [۱۰] در شاخه لیبریایی، نشست اولیه سازمان تنها با حضور چهار زن برگزار شد، ولی تعداد آنها در شبکه عمومی زنان به شکل تصاعدی افزایش یافت و در نشست های عمومی در سال ۲۰۰۳ به نقطه اوج خود که بیش از ۵۰۰ نفر بود رسید. [۱۱]

شبکه زنان چند مشکل اساسی را در رابطه با فرآیند صلح و حل و فصل درگیری‌ها در لیبریا شناسایی کرد. نخست آنکه، بین تعداد مشارکت کنندگان مرد و زن در فرآیند برقراری صلح فاصله زیادی بود. دوم آنکه، به علت جایگاه ناچیز زنان در مباحثات، نیازهای آنان در رابطه با توصیه‌های مربوط به حل و فصل درگیری‌ها و بازسازی برآورده نمی‌شد. سوم آنکه، زنانی که در فرآیند حفاظت از صلح مشارکت داشتند، جدی گرفته نمی‌شدند و در نتیجه از ظرفیت آنها کمتر استفاده می‌شد. چهارم آنکه، برای برقراری صلح باید زنان در زمینه تئوری‌ها و مهارت‌های لازم برای برقراری صلح آموزش می‌دیدند. رهبران جنبش ادعا می‌کردند که اگر زنان بتوانند برای سازماندهی خود فضایی خاص خود ایجاد کنند، تمامی این مشکلات مورد رسیدگی و حل و فصل قرار می‌گیرند. [۱۲]

هدف کمپین کنش توده‌ای زنان لیبریا برای صلح، خلق یک جنبش صلح خواهی منحصر به زنان بود. کمپین زنان سه هدف اساسی داشت: درگیری‌ها فوراً و بدون قید و شرط به آتش بس منجر شوند، مذاکرات صلح بین دولت و نیروهای شورشی آغاز شود، و نیروهای بین‌المللی برای دخالت در لیبریا وارد میدان شوند. [۱۳] جنبش جهت‌گیری سیاسی نمی‌کرد و هدف آن صلح مطلق بود. گبوی اظهار می‌دارد که: «ما در گوشه‌ای گیر افتاده بودیم و تنها دو راه داشتیم: یا ایده خود را رها کنیم و یا برایش مبارزه کنیم. رها کردن، مطرح نبود، صلح تنها راهی است که سبب می‌شود بتوانیم جان سالم بدر ببریم و ما برای بدست آوردنش مبارزه می‌کنیم.» [۱۴]

رهبری

با آن که ساختار شبکه زنان، انتخاب رهبر رسمی را تأیید نمی‌کرد، معهدا، اعضای اصلی، لیما گبوی، مددکار اجتماعی فعال در کلیسای لوترن، را به عنوان هماهنگ‌کننده و سخنگوی کنش توده‌ای برای صلح برگزیدند. [۱۵] این کمپین ابتدا تحت عنوان ابتکار صلح زنان مسیحی شکل گرفت. گبوی از زنانی که به کلیسا می‌رفتند درخواست کرد هم علیه رژیم ستمگر تیلاور و هم علیه خشونت شورشیان متحد شوند. [۱۶] بزودی، شبکه زنان گبوی گسترش یافت و علاوه بر مسیحیان، مسلمانان را نیز شامل شد. علیرغم سال‌ها تعصب‌گرایی آگاهانه، این زنان با باورها و نژادهای متفاوت، بر مبنای تجربیات مشترک خود به عنوان مادر، خواهر، دختر، عمه و خاله با هم متحد شدند. کنش توده‌ای برای صلح، تنها مکانی برای اعتراض نبود، بلکه مکانی برای حمایت از این زنان حافظ صلح بود، زنانی که سال‌ها جنگ آنها را متزوی کرده بود. گبوی که سخنوری خوش قریحه بود به شرح و بسط این روایت پرداخت که چگونه افراد به خصوص زنان، از عواقب درگیری‌های روزانه رنج می‌برند و بنابراین تنها چیزی که می‌خواهند پایان این درگیری‌هاست. گبوی، طی سخنان پرشوری خطاب به چارلز تیلاور، هدف جنبش را چنین توضیح داد: «ما از جنگ خسته شده ایم، ما از گریختن خسته شده ایم، ما از گدایی برای غذای بخور و نمیر خسته شده ایم، ما از اینکه فرزندانمان مورد تجاوز قرار می‌گیرند خسته شده ایم. این موضع‌گیری کنونی ما برای این است که ما به عنوان متولیان این جامعه معتقدیم فرزندان ما فردا از ما سؤال خواهند کرد که: «مامان، نقش شما در دوران بحران چه بود؟» [۱۷] با این سخنرانی، گبوی جلودار جنبش شد و به صورت نمادی برای کنش توده‌ای صلح در آمد.

فضای مدنی

جنبش زنان لیبریا برای کنش توده ای صلح، در مقطعی از تاریخ لیبریا شکل گرفت که آزادی های مدنی به شدت محدود بود. در سال ۲۰۰۲، تیلور برای مقابله با گروه "اتحاد لیبریا برای آشتی و دموکراسی" که به سرعت به پایتخت، مونروویا، نزدیک می شدند، وضعیت فوق العاده اعلام کرد؛ اگر چه اکثر لیبرایی ها بر این باور بودند که اعلام وضعیت فوق العاده صرفاً دستاویزی برای سرکوب بیشتر مخالفین رژیم تیلور است. [۱۸] طرفداران حقوق بشر، روزنامه نگاران و بقیه اعضای جامعه مدنی بازداشت و به عنوان زندانی سیاسی زندانی شدند؛ بسیاری از آن ها شکنجه شده و سرانجام توسط نیروهای ویژه امنیتی تیلور و "واحد ضد تروریسم" به قتل رسیدند. [۱۹] اگرچه رسانه های مستقل در لیبریا در شرایط فساد، جنگ و سرکوب سیاسی جان سالم به در بردند، ولی همواره تحت آزار و اذیت قرار داشتند و اغلب برای حفظ امنیت خود دست به خود سانسوری می زدند. [۲۰]

شرایط در لیبریا برای هیچ نوع اعتراضی مساعد نبود. طی چهارده سال جنگ، ساختار کشور به سرعت ویران شده بود و بیشتر لیبرایی ها بدون آب جاری و برق زندگی می کردند. تمامی یک نسل بزرگ شده بودند بدون این که حتی تلویزیون دیده باشند، چه برسد به اینترنت. [۲۱] این شرایط، بدون شک به انزوای فعالین کمک کرده و مانع از انتشار عقاید آنها می شد. با آنکه حق اعتصاب و سازماندهی قانونا مجاز بود، تیلور تجمعات و اعتراضات را سرکوب می کرد. او می ترسید پیام معترضان، سبب شرمندگی بیشتر دولتش در انظار جامعه بین المللی شود.

با همه اینها، تهدیدات سبب نشد که زنان کنش توده ای صلح منصرف شوند. آنها راه هایی برای ادامه دادن به اعتراضات مسالمت آمیز خود پیدا کردند. هر چند جنبش در واکنش نسبت به حاشیه راندن زنان به وجود آمده بود اما اعضای شبکه فعالان از آن استقبال کرده و آن را حول هویت خود به عنوان زن سازمان دادند. آنها به طور مداوم خود را خواهر، مادر و همسر می نامیدند، نقش های ارزشمند و قابل قبولی که زنان در جامعه لیبریا دارند. هدف آنها تاکید بر کلیشه ای مسالمت آمیز و غیر تهدید آمیز از زنان بود. گبوی خاطر نشان کرد که: تمام سیاست سازان نسبت به لغت "زن" سمپاتی دارند، برای اینکه به یاد می آورند چگونه مادرانشان از آنها مراقبت کرده اند. [۲۲] این احساس سبب می شد شبکه زنان تا حدودی، هم به جنگ جویان و هم به مقامات دولتی دسترسی داشته باشند، امری که بقیه گروه ها قادر به انجام آن نبودند. [۲۳]

پیام و مخاطب

تا مارس ۲۰۰۳، ائتلاف جنگ سالاران مخالف تیلور در اتحاد لیبریا برای آشتی و دموکراسی، کنترل بیش از دو سوم نواحی روستایی را در اختیار داشتند. [۲۴] با آنکه دیکتاتوری تیلور شروع به از دست دادن قدرت کرده بود، معهدا خشونت همچنان باقی بود، و کنش توده ای برای صلح باید پیام خود را به رزمندگان می رساند. با توجه به اینکه در مورد برقراری آتش بس فوری تردید وجود داشت، آنان تصمیم گرفتند کوشش های خود را با به دست آوردن حمایت مقامات مذهبی لیبریا گسترش دهند. آنان نخست

پیام خود را به اسقف ها و اعضای روحانی کلیسا رساندند و به این ترتیب بر دولت تیلور فشار آوردند، و سپس خواستار حمایت از سوی امامان شدند که نفوذ زیادی بر جنگ سالاران داشتند. آنها پس از نماز جمعه جلساتی گذاشته و با امامان به گفتگو می نشستند. [۲۵]

علیرغم تحت کنترل بودن رسانه ها در لیبریا، رادیوی کلیسای کاتولیک اقدام به تبلیغ درباره اعتراضات مسالمت آمیز زنان کرد. بزودی، شبکه زنان و کنش توده ای برای صلح مورد توجه اخبار رسانه های اصلی در داخل و خارج لیبریا قرار گرفت. [۲۶] پوشش این رسانه ها بسامد و حوزه فعالیت های کنش توده ای برای صلح را افزایش داد. زنان در اطراف بازار ماهی فروشان که در مرکز شهر قرار داشت، دست به راه پیمایی زده و بدون وقفه آواز خواندند و دعا کردند. آنها به عنوان نشانه ای از اتحاد و تعهد مشترک خود برای برقراری صلح، همگی لباس سفید پوشیدند، بدون جواهرات و آرایش شرکت کردند و به این ترتیب، نشانه های مربوط به تفاوت های طبقاتی و مذهبی خود را پنهان کردند. [۲۷] زنان با خود پلاکاردی حمل می کردند که بر آن نوشته شده بود: "زنان لیبریا هم اکنون صلح می خواهند،" و حتی دست به "اعتصاب جنسی" زدند. این گونه اعتراضات حتی در یونان قدیم هم سابقه داشته و توسط آریستوفانس، نمایشنامه نویس یونانی، نیز ثبت شده است. زنان با استفاده از این شیوه به شوهران خود فشار می آوردند تا آنها نیز در ارتقاء گفت و گوهای صلح شرکت نمایند. [۲۸] تعداد اعضای کنش توده ای برای صلح بزودی به هزاران تن افزایش یافت.

جنبش از جهت گیری درباره درگیری ها امتناع نموده و بخصوص از مباحثات سیاسی درباره اقدامات دولت پرهیز می کرد تا تنها بر مسئله صلح تمرکز کند. فعالیت های آنها بر ترغیب هر دو طرف برای یافتن راه حلی مسالمت آمیز برای پایان دادن به درگیری ها متمرکز شده بود. آنها فعالانه به دنبال این بودند که حرف های خود را به گوش پرزیدنت تیلور برسانند و برای این کار حتی زمین فوتبالی را که در مسیر حرکت او به سمت دفترش بود اشغال کردند. زمانی که در آوریل ۲۰۰۳ تیلور آنان را پذیرفت، بیش از دو هزار نفر از زنان بیرون ساختمان قوه مجریه اجتماع کرده و خواسته خود را برای برقراری صلح مطرح کردند. هم بسیج توده ای زنان و هم ترس از طرد شدن از سوی جامعه بین المللی، تیلور را متقاعد کرد که قول شرکت در گفتگوهای صلح در غنا را بدهد. [۲۹] پس از موافقت تیلور با شرکت در مذاکرات صلح، کنش توده ای برای صلح، اقدام به ترغیب شورشیان برای شرکت در گفتگوها کرد. آن ها نمایندگان را برای گفتگو با رهبران شورشیان به سیرالئون فرستادند. زنان در اطراف هتل های شورشیان به صف ایستادند تا شورشیان سرانجام با گفتگو با آنها موافقت کردند. آساتوکنت عضو شبکه زنان به یاد می آورد که: «در آغاز آنها بر خورد تندی داشتند و با ما مخالفت کردند. فکر می کردند ما از حامیان تیلور هستیم و از ما پرسیدند: "چرا آمدید؟" من اشک ریزان صحبت می کردم، همه زنان گریه می کردند، و فکر می کنم آنها متوجه شدند و ما گفتیم که ما نماینده دولت لیبریا نیستیم، ما نماینده زنان لیبریا هستیم و آن وقت بود که پیشرفت حاصل شد.» [۳۰]

تلاش کمپین برای متوسل شدن به زنان در سطح جهانی که تنها منحصر به مسیحیان، مسلمانان و یا یک گروه نژادی و اجتماعی-اقتصادی بخصوص نمی شد، در لیبریا یک کار انقلابی بود. این کار به شبکه زنان اجازه داد تعداد زیادی از زنان را بسیج کند. حتی تعداد کافی از زنان پناهنده لیبریایی در غنا را

به خدمت گرفت تا فشار بر طرفین مذاکره را در هنگام گفتگوهای صلح حفظ کند اما زمانی که گفتگوها جریان داشت، دادگاه بین المللی جنایی علیه تیلور اعلام جرم کرد. جرم او کمک مالی به شورشیان جبهه متحد انقلابی پیشین در سیرائون بود. او هیئت همراه خود و مذاکرات صلح را رها کرده و به لیبریا برگشت. با همه اینها، زنان کنش توده ای برای صلح، امید خود را نسبت به راه حلی مسالمت آمیز برای پایان دادن به درگیری ها در لیبریا از دست ندادند. آنان به برگزاری اعتراضات شبانه خود در بازار ماهی فروشان، دفاتر رئیس جمهور و سفارت خانه های گینه و آمریکا ادامه دادند. [۳۱]

تا ماه جولای، خشونت ها در مونروویا تشدید شد. زنان، تحمل مذاکرات بی حاصل برای یک ماه دیگر را نداشتند. دویست نفر از آنان در محل گفتگوهای صلح در غنا دست به تحصن زدند و خواستار آن شدند که طرفین، مذاکرات را به نتیجه برسانند. مقامات کوشیدند آن ها را دستگیر کنند، ولی بی فایده بود. زمانی که مذاکره کنندگان قصد خروج داشتند گبوی و دیگر زنان تهدید کردند که برهنه خواهند شد، عملی که باعث شرمساری مردان عضو هیئت می شد. [۳۲] زنان، هیئت مذاکره کننده را در سالن جلسه محبوس کردند، و موافقت کردند تنها در صورتی آنجا را ترک کنند که میانجی ارشد با آنها ملاقات نموده و قول دهد که موافقت نامه صلحی تهیه خواهد شد. سسیلا دانوولی به یاد می آورد که: «آنها از پنجره ها بیرون می پریدند برای اینکه می دانستند ما در تصمیم مان جدی هستیم. میانجی ارشد بیرون آمد. او به ما التماس می کرد. ما گفتیم تا زمانی که قرار داد آتش بس امضا نشود، به حرف او گوش نخواهیم داد.» او با عصبانیت به سالن برگشت و آنها را نکوهش کرد و به آنها گفت: «اگر این کار ادامه یابد... این زنان خشمگین وارد اینجا شده و ممکن است دست به هر کاری بزنند. پس خواهش می کنم کاری بکنیم تا این زنان اینجا را ترک کنند.» [۳۳]

دو هفته بعد، بنا بر تقاضای زنان و تهدیدات جامعه بین المللی مبنی بر قطع کمک های مالی به لیبریا، که به شدت مورد نیاز بود، گفتگوهای صلح سرانجام به امضای موافقت نامه ای منجر شد. چارلز تیلور به نیجریه تبعید شد، و نیروهای حافظ صلح سازمان ملل وارد مونروویا شدند، یک حکومت موقت تشکیل شد که جنگ سالاران، مناصب اصلی آن را در اختیار داشتند و چندی بعد به انتخابات دموکراتیک انجامید. [۳۴] در ۲۳ نوامبر ۲۰۰۵، مردم لیبریا الن جانسون سیرلیف را به ریاست جمهوری برگزیدند. پس از دو سال و نیم، سرانجام، کمپین کنش توده ای زنان با انتخاب نخستین زن رئیس جمهور در قاره آفریقا پایان یافت. [۳۵]

فعالیت های فراگستر

نقطه قوت شبکه زنان در توانایی آن برای ایجاد ائتلاف بین مسیحیان و مسلمانان آفریقایی غربی نهفته بود. گبوی و اعضای اصلی شبکه زنان طرح ابتکار زنان مسیحی را در کلیسای سنت پیتر لوترن در مونروویا بنیان نهادند، اما زنان کنش توده ای برای صلح در لیبریا زمانی موفق شدند که توانستند اعضای سازمان زنان مسلمان لیبریا را نیز با خود همراه کنند. این سازمان توسط آساتوبا کنت تأسیس شده بود. [۳۶] کمپین کنش توده ای برای صلح با توسل به عقیده ای مشترک که مبتنی بر قدرت عدم خشونت و نیایش بود، توانست به سرعت حمایت سازمان های مذهبی را در لیبریا و سایر نقاط جهان بدست آورد.

خدمات جهانی کلیسا، سازمانی که بر مبنای عقاید مذهبی و برای کمک های بشر دوستانه ایجاد شده بود و فدراسیون جهانی لو ترن از جمله این سازمان ها بودند [۳۷] اما همکاری بین ادیان بدون چالش نبود؛ برخی از اعضای مسیحی نگران بودند که کار کردن دوشادوش زنان مسلمان، ایمان آنها را سست کند، با این همه، گبوی اصرار داشت که برقراری صلح باید بدون تبعیض باشد، برای اینکه خطرات جنگ تبعیض نمی شناسد: «آیا گلوله، مسلمان را از مسیحی تشخیص می دهد؟» [۳۸]

در لیبریا، شبکه زنان پس از پایان درگیری ها از صحنه کنار نرفت. زنان کنش توده ای برای صلح در فعالیت های بازسازی، مشارکت کنندگان کلیدی محسوب می شدند. موقعیت آنها در جوامع لیبرایی سبب شد که بیشتر اوقات از شرکای خود در نیروهای حافظ صلح سازمان ملل مؤثرتر باشند. جنگجویان سابق در جریان کمپین خلع سلاح، با شبکه زنان همکاری بیشتری می کردند. برای اینکه آنها از خودشان بودند و برایشان آسان تر بود سلاح خود را به آنها تحویل دهند. فعالیت های زنان در جریان مأموریت سازمان ملل، موقعیت آنها را در کوشش های مربوط به حفاظت از صلح و همچنین رهبری آنها در جوامع لیبرایی را تثبیت کرد. [۳۹] شبکه زنان، علاوه بر مشارکت در مسئله خلع سلاح، نقشی محوری هم در افزایش مشارکت زنان در سیاست داشت. آنان موفقیت زیادی در ثبت نام رای دهندگان، مخصوصا زنان داشتند. در سال ۲۰۰۵ در جریان انتخاب الن جانسون سیرلیف، زنان نیمی از رای دهندگان ثبت نام شده در لیبریا را تشکیل می دادند. [۴۰]

Learn More

News & Analysis

BBC. "Liberia country profile." 17 Nov. 2010.

"A Conversation with Women Peacebuilders: Leymah Gbowee and Shobha Gautam." The Boston Consortium on Gender, Security, and Human Rights. The Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University, Medford, MA, 8 March 2006.

Dennis, Peter. "A Brief History of Liberia." The International Center for Transitional Justice, May 2006. PDF

Diaz, John. "Liberia: Women key to uneasy peace forged in 2003." The San Francisco Chronicle, 12 Dec. 2010.

Diaz, John. "Post-Civil War Liberia at a Crossroads." International Reporting Project, 12 Dec. 2010.

“Ending Liberia’s Second Civil War: Religious Women as Peacemakers.” Georgetown University Berkley Center for Religion, Peace, and World Affairs. 11 August 2011.

Gbowee, Leymah. "Nobel Lecture." Nobel Peace Prize. Oslo. 10 Dec. 2011. Nobel-prize.org. Nobel Media AB. Web.

Gbowee, Leymah. “What Women Will Do for Peace in Liberia.” Schirch, Lisa and Manirika Sewak. Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict, Jan. 2005. PDF.

Gbowee, Leyman. “Women and Peacebuilding in Liberia: Excerpts from a talk by Leymah Gbowee at the ELCA's Global Mission Event in Milwaukee, WI.” Evangelical Lutheran Church in America. 30 July 2004.

Herbert, Bob. “A Crazy Dream.” The New York Times, 30 Jan. 2009

"Liberia." Freedom in the World. Freedom House, 2003.

Nyamidie, Kwami. “A Powerful Voice for Peace: Interview with Leymah Gbowee of Women of Liberia Mass Action for Peace.” Yes! Magazine, 10 June 2010.

Pedersen, Jennifer. “In the Rain and in the Sun: Women in Peacebuilding in Liberia.” Paper presented at the annual meeting of the ISA's 49th Annual Convention, “Bridging Multiple Divides,” Hilton San Francisco, San Francisco, CA, USA, Mar 26, 2008.

Sengupta, Somini. “In the Mud, Liberia’s Gentlest Rebels Pray for Peace.” The New York Times, 1 July 2003.

“Women in Peacebuilding (WIPNET).” West African Network for Peacebuilding (WANEP).

"Women of Liberia Mass Action for Peace." Wikipedia. Wikimedia Foundation, 07 Sept. 2013.

Books

African Women and Peace Support Group. *Liberian Women Peacemakers: Fighting for the Right to Be Seen, Heard, and Counted.* Trenton, NJ: Africa World Press, 2004.

Gbowee, Leymah, and Carol Mithers. *Mighty Be Our Powers: How Sisterhood, Prayer, and Sex Changed a Nation at War: a Memoir*. New York: Beast, 2011

Lederach, John Paul, and Angela Jill Lederach. *When Blood and Bones Cry Out: Journeys Through the Soundscape of Healing and Reconciliation*. Brisbane: University of Queensland Press, 2010.

Videos

Gbowee, Leymah. "Peace Activist Leymah Gbowee." Interview by Tavis Smiley. Tavis Smiley. PBS. 5 Oct. 2011. Television.

Pray the Devil Back to Hell. Dir. Gini Reticker. Fork Films, 2008.

Liberia: An Uncivil War. Dir. Jonathan Stack and James Brabazon. Docurama, 2004.

"Leymah Gbowee accepts 2009 JFK Profile in Courage Award." JFK Library. 7 Aug. 2009. YouTube.

Footnotes

[1] Pray the Devil Back to Hell. Dir. Gini Reticker. Fork Films, 2008

[2] "Ending Liberia's Second Civil War: Religious Women as Peacemakers." Georgetown University Berkley Center for Religion, Peace, and World Affairs. 11 August 2011.

[3] Gbowee, Leyman. "Women and Peacebuilding in Liberia: Excerpts from a talk by Leymah Gbowee at the ELCA's Global Mission Event in Milwaukee, WI." Evangelical Lutheran Church in America. 30 July 2004.

[4] Ibid

[5] Pray the Devil Back to Hell

[6] Gbowee, "Women and Peacebuilding in Liberia: Excerpts from a talk by Leymah Gbowee at the ELCA's Global Mission Event in Milwaukee, WI."

[7] "Ending Liberia's Second Civil War: Religious Women as Peacemakers."

[8] "Women in Peacebuilding (WIPNET)." West African Network for Peacebuilding (WANEP).

[9] Pedersen, Jennifer. "In the Rain and in the Sun: Women in Peacebuilding in Liberia." Paper presented at the annual meeting of the ISA's 49th Annual Convention, "Bridging Multiple Divides," Hilton San Francisco, San Francisco, CA, USA, Mar 26, 2008, 3.

[10] Ibid.

[11] Lederach, John Paul, and Angela Jill Lederach. *When Blood and Bones Cry Out: Journeys through the Soundscape of Healing and Reconciliation*. Oxford, NY: Oxford UP, 2010. Retrieved online at The Scavenger.

[12] “A Conversation with Women Peacebuilders: Leymah Gbowee and Shobha Gautam.” The Boston Consortium on Gender, Security and Human Rights. The Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University, Medford, MA, 8 March 2006.

[13] Gbowee, “Women and Peacebuilding in Liberia: Excerpts from a talk by Leymah Gbowee at the ELCA’s Global Mission Event in Milwaukee, WI.”

[14] Gbowee, Leymah. “The President Will See You Now.” PBS: Women, War, and Peace. 13 September 2011. <http://www.pbs.org/wnet/women-war-and-peace/features/the-president-will-...>

[15] Pedersen

[16] Pray the Devil Back to Hell.

[17] Afkhami, Mahnaz, and Haleh Vaziri. “Ensuring Safety for Women and Girls: A Practitioner’s Manual.” Women’s Learning Partnership for Rights, Development, and Peace (WLP). 2012. <http://tavaana.org/sites/default/files/Victories%20over%20Violence.pdf>

[18] “Liberia.” Freedom in the World. Freedom House, 2003.

[19] Gbowee, Leymah. “The President Will See You Now.”

[20] “Liberia”

[21] Gbowee, “Women and Peacebuilding in Liberia: Excerpts from a talk by Leymah Gbowee at the ELCA’s Global Mission Event in Milwaukee, WI.” .

[22] “A Conversation with Women Peacebuilders: Leymah Gbowee and Shobha Gautam”

[23] Pedersen.

[24] “A Short History of the Conflict in Liberia and the Involvement of NGOs in the Peace Process.” The World Movement for Democracy. <http://www.wmd.org/resources/whats-being-done/ngo-participation-peace-ne...>

[25] “Ending Liberia’s Second Civil War: Religious Women as Peacemakers.”

[26] Pray the Devil Back to Hell

[27] Pedersen

[28] Afkhami and Vaziri

[29] Ibid

[30] Pedersen, 7

[31] Sengupta, Somini. “In the Mud, Liberia’s Gentlest Rebels Pray for Peace.” The New York Times, 1 July 2003.

[32] Afkhami and Vaziri

[33] Pedersen, 8

[34] “Liberian Women Act to End Civil War, 2003.” Global Nonviolent Action Database. Swarthmore College. 22 October 2010. <http://nvdatabase.swarthmore.edu/content/liberian-women-act-end-civil-wa...>

[35] “Biographical Brief of Ellen Johnson Sirleaf.” The Executive Mansion. <http://www.emansion.gov.lr/2content.php?sub=121&related=19&third=121&pg=sp>.

[36] Pray the Devil Back to Hell

[37] "Peace Talks, Ceasefire, Humanitarian Aid Crucial for Liberia, CWS Says." National Council of Churches. 16 April 2003. <http://www.nccusa.org/news/03news46.html>

[38] Pray the Devil Back to Hell

[39] Pedersen

[40] “A Conversation with Women Peacebuilders: Leymah Gbowee and Shobha Gautam”

[41] Gbowee, Leymah. "Peace Activist Leymah Gbowee." Interview by Tavis Smiley. Tavis Smiley. PBS. 5 October 2011. Television.

[42] Ekiyor, Thelma, and Leymah Gbowee. “In Solidarity with The Women of Cote d’Ivoire.” The Women’s International Perspective. 22 March 2011. http://thewip.net/contributors/2011/03/in_solidarity_with_the_women_o.html

[43] Gbowee, “Women and Peacebuilding in Liberia: Excerpts from a talk by Leymah Gbowee at the ELCA's Global Mission Event in Milwaukee, WI.”

[44] Gbowee, Leymah. "Nobel Lecture." Nobel Peace Prize. Oslo. 10 December 2011. Nobelprize.org. Nobel Media AB.